

18.3.2026

VALTIONTAKUURAHASTON VUODEN 2025 TILINPÄÄTÖKSEN VAHVISTAMINEN

1. Yleistä

Valtiontakuurahaston (VTR) tarkoituksena on kattaa vienninrahoituksesta aiheutuvat Finnvera Oyj:n (Finnvera tai yhtiö) ja Suomen Vientiluotto Oy:n (SVL) sellaiset tappiot, joihin niiden vienninrahoituksen omat varat eivät riitä. Valtiontakuurahasto on työ- ja elinkeinoministeriön alaisuudessa toimiva valtion talousarvion ulkopuolinen rahasto.

Valtiontakuurahastosta annetun lain (444/1998) 2 §:n mukaan rahaston tarkoituksena on turvata valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetussa laissa (443/1998) tarkoitetun yhtiön (Finnvera Oyj) antamien valtiontakuurahastosta annetun lain 4 §:ssä (muut. 991/2005) mainittujen sitoumusten täyttäminen. Lain 4 §:n mukaan valtio vastaa erityisrahoitusyhtiön antamista valtion vientitakuista annetussa laissa (422/2001), valtion alustakauksista annetussa laissa (573/1972), ympäristönsuojelua edistäviin investointeihin myönnettävistä valtiontakauksista ja vientitakuista annetussa laissa 609/1973) ja valtion takuista perusraaka-ainehuollon turvaamiseksi annetussa laissa (651/1985) tarkoitetuista takuista ja takauksista.

Valtiontakuurahastoa koskeva lainsäädäntö kumottiin 1.1.2026 voimaan tulleella lailla valtion erityisrahoitustoiminnasta ja sen järjestämisestä (1458/2025), jossa säädetään Valtiontakuurahaston toiminnasta ja hallinnosta. Lain 17 §:n mukaan valtiontakuurahaston varat koostuvat yhtiön edeltäjäorganisaatioiden toiminnasta kertyneistä ylijäämistä, rahaston takaisinperintäsaamisten tuotoista ja kertyneestä takaisinperinnästä sekä yhtiöstä tai valtion talousarviosta rahastoon siirretyistä varoista. Jos yhtiön tai SVL:n välitilinpäätöstä tai

tilinpäätöstä laadittaessa ilmenee, että vienninrahoitustoiminnan tilikauden tulos on muodostunut tappiolliseksi, tappio katetaan ensisijaisesti yhtiön ja SVL:n taseen vienninrahoituksen vapaista omista pääomista ja toissijaisesti valtioneuvoston varoista. Yhtiön vapaita omia pääomia voidaan siirtää valtioneuvoston rahastoon. Yhtiön maksuista valtioneuvoston rahastoon päättää yhtiökokous VTR:n johtokunnan esityksestä.

Lain 18 §:n mukaan valtioneuvosto vahvistaa rahaston tilinpäätöksen työ- ja elinkeinoministeriön esityksestä. Valtioneuvoston rahaston johtokunta on hyväksynyt valtioneuvoston rahaston vuoden 2025 tilinpäätöksen 13.2.2026.

Tilintarkastajat ovat 12.3.2026 lausuntonaan esittäneet, että tilinpäätöslaskelmat antavat valtion talousarviosta annetussa laissa ja asetuksessa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot rahaston tuotoista ja kuluista, tuloksellisuudesta ja taloudellisesta asemasta ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Lausunto koskee tilikautta 1.1. - 31.12.2025.

1.1. Rahastomaksusitoumus ja rahaston varat

Rahastomaksusitoumus, jonka yhtiö sai valtioneuvoston rahastolta vuoden 2020 vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan tappioiden kattamiseksi, 349 miljoonaa euroa, palautettiin valtioneuvoston rahastoon Finnveralta tilikaudelta 2025 omistajan päätöksen mukaisesti täysimääräisesti. Päätös rahastomaksusitoumuksen palautuksesta valtioneuvoston rahastoon tehtiin 30.1.2026 ja se kirjattiin Finnveran 2025 tulokseen, joka heikensi yhtiön sekä suuryritykset-liiketoiminnan tulosta. Valtioneuvoston rahaston 2025 tilinpäätöksessä rahastomaksusitoumus näkyy pitkäaikaisena velkana ja rahastomaksun palautus kirjataan vasta vuodelle 2026.

Finnveran vuoden 2025 suuryritykset-liiketoiminnan tulos oli -44 milj. euroa tappiollinen rahastomaksusitoumuksen palauttamisen jälkeen. Finnveran tulos on julkistettu 12.2.2026.

Valtioneuvoston rahastossa oli vuoden 2025 lopussa kassavaroja 1 117 181 499,03 euroa (31.12.2024: 1 115 542 310,33 euroa).

Valtioneuvoston rahaston talousarvio vuodelle 2026 sekä ennakoiva rahoituslaskelma vuosille 2027–2030 on vahvistettu rahoitusasianvaliokunnassa 22.12.2025.

2. Vientitakuu- ja erityistakauskannan riskiasema

Vuoden 2025 lopussa Finnveran vientitakuiden ja -takausten sekä erityistakausten kokonaisvastuut olivat 23,1 miljardia euroa (vuoden 2024 lopussa 21,1 miljardia euroa), josta nostettujen vastuiden osuus oli 14,5 miljardia euroa (vuoden 2024 lopussa 14,3 miljardia euroa). Vientitakuiden ja -takausten sekä erityistakausten kokonaisvastuut kasvoivat vuoden aikana 2 miljardia euroa (-2,3 miljardia euroa vuonna

2024). Suurimpia yksittäisiä vastuumaita ovat Yhdysvallat, Suomi, Chile, Brasilia ja Saksa.

Finnveran vienti- ja erityistakauksiin liittyy toimiala- ja asiakaskeskittymiä. Alus- ja telakkatoimialan osuus koko vastuukannasta oli vuoden 2025 lopulla 54 prosenttia (50 prosenttia vuonna 2024), teletoimialan 11 prosenttia (15 prosenttia) ja metsäteollisuustoimialan 14 prosenttia (13 prosenttia). Voimassa olevista vientitakuu- ja erityistakausvastuista sekä tarjousvastuista vuoden 2025 lopussa kolmen suurimman ostajarahoituksen saajan osuus oli 34 prosenttia (41 prosenttia 2024), 10 suurimman 66 prosenttia (67 prosenttia) ja 20 suurimman 78 prosenttia (78 prosenttia).

Suuret yksittäiset vastuut tai vastuiden toimiala- ja maakeskittymät luovat myös riskikeskittymiä. Merkittävimmän yksittäisen keskittymän muodostaa telakka- ja varustamosektori, joka säilyy suurimpana myös tulevaisuudessa. Suuria riskejä tai riskikeskittymiä pyritään suojaamaan aina mahdollisuuksien mukaan.

Riskien suojausta hoidetaan aiempaan tapaan muiden vientitakuulaitosten ja yksityisten yhtiöiden kanssa tehdyillä jälleenvakuutus sopimuksilla, joilla vakuutusyhtiöt ottavat osan luottoriskistä kantaakseen. Sopimusten laskettu mahdollinen maksimikorvaus oli vuoden 2025 lopussa n. 1,8 mrd. euroa, joka kattaa noin 12 % vastuukannasta.

Suuret riskikeskittymät, epävarmuus maailman taloudellisesta ja poliittisesta kehityksestä sekä yksittäiset suurten yhtiöiden tapahtumat vaikuttavat vientitakuuportfolion riskitasoon. Mahdolliset tappio-odotukset lyhyellä aikavälillä ovat keskittyneet muutamiin yksittäisiin yhtiöihin risteily- ja telakkatoimialalta. Alus- ja telakkasektorin tappiovarauksia on purettu osittain viime vuosien aikana erityisesti varustamotoimialan parantuneiden näkymien seurauksena, mikä on vaikuttanut myös positiiviseen tulokseen. Lisäksi Venäjä-vastuiden tappiovaraukset ovat alentuneet takaisinmaksujen seurauksena. Venäjä-vastuut olivat vuoden 2025 lopussa enää 14 miljoonaa euroa ja ne ovat pienentyneet kolmessa vuodessa lähes miljardista eurosta lähes 99 prosenttia. Finnveran arvion perusteella Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaan ei tämänhetkisen tiedon mukaan aiheudu enää tarvetta Finnveralle valtiontakurahastosta annettavalle lisäpääomitukselle. Finnvera jatkaa osallistumista Ukrainan jälleennakennukseen ja voi turvata suomalaisten yritysten vientikauppoja myös vuonna 2026. Valtion luottotappiokorvaus Finnveralle nousi 200 miljoonaan euroon.

Vuoden 2026 alusta voimaan astuneessa Finnveran toimintaa koskevassa laissa (1458/2025) valtuudet määriteltiin seuraavasti: Rahoitustoimintaa koskevat vastuut ovat enintään 50 miljardia euroa, josta vienninrahoituksen osuus on enintään 40 miljardia euroa ja kotimaan rahoituksen osuus enintään 10 miljardia euroa. Näistä

enintään 20 miljardia euroa saa olla erityisriskinottoa tai omistajapäätöksellä tehtyjä rahoituspäätöksiä. Varainhankintaan liittyvät valtiontakaukset saavat olla enintään 20 miljardia euroa, josta lyhytaikaiseen varainhankintaan kohdistuvien takausten osuus saa olla enintään 3 miljardia euroa.

Rahastoitujen varojen riittävyyttä suhteessa Finnveran vastuukannan riskisyyteen luottoriskillä mitattuna seurataan nostettuun vastuukantaan perustuen (nostetun kannan ennusteessa mukana nostamattomat ja tarjousvastuut sen mukaan, miten ne tulevaisuudessa tulevat nostoon).

Valtiontakuurahaston pääomien riittävyyttä suhteessa Finnveran vastuukannan riskisyyteen, expected shortfall-riskiluvulla mitattuna, seurataan nostettuun vastuukantaan perustuen (nostetun kannan ennusteessa mukana nostamattomat ja tarjousvastuut sen mukaan, miten ne tulevaisuudessa tulevat nostoon). Laskelmien perusteella, nostetun vastuukannan riskitaso (1,5 mrd. euroa) ylittää valtiontakuurahaston pääomat (1,1 mrd. euroa) vuoden 2025 lopussa.

3. Valtiontakuurahaston tulos ja talousarvion toteuma

Valtiontakuurahaston 2025 tulos oli 23 231 635,91 euroa ylijäämäinen, edellisen vuoden tulos oli 5 084 613,89 euroa ylijäämäinen.

Tilikauden tulos oli 23,2 milj. euroa ylijäämäinen, kun talousarviossa tuloksen ennustettiin muodostuvan 2,6 milj. euroa ylijäämäiseksi. Tämä ero johtuu takaisinperintäsaamisten arvonkorotuksista. Irakin vakautussopimussaamisten arvostus nostettiin 10 prosentista 30 prosenttiin ja Pakistanin saamisten arvostus 30 prosentista 50 prosenttiin nimellisarvostaan. Takaisinperintäsaamisista kertyi takaisinperintää 4,15 miljoonaa euroa. Kaikista voimassa olevista vakautussopimuksista saatiin suoritukset sopimusten mukaisesti.

Takaisinperintäsaamisten muutoksen ennakoitiin talousarviossa olevan -0,8 milj. euroa ja tilinpäätöksessä toteumaksi muodostui +19,2 milj. euroa. Tästä erosta 19 miljoonaa euroa johtuu Irakin takaisinperintäsaamisten arvostusmuutoksesta. Muilta osin ero selittyy valuuttakurssimuutoksilla ja talousarvion laadinnan yhteydessä tehdyillä toteutumaa varovaisimmilla arvioilla takaisinperinnän toteumasta ja kehityksestä.

Takaisinperintäsaamista (nimellisarvo 161,2 milj. euroa ja kirjanpitoarvo 32,9 milj. euroa) merkittävä osa (nimellisarvosta 71 % ja kirjanpitoarvosta 100 %) on Pariisin klubissa solmittuun vakautussopimukseen perustuvia. Valtiontakuurahastolla on vakautussopimukset seuraavien velallismaiden kanssa: Argentiina (saamisten kirjanpitoarvo nimellisarvosta laskettuna tilinpäätöksessä 70 %), Irak (30 %), Kuuba (10 %) ja Pakistan (50 %). Irakin ja

Pakistanin saamisten arvostusprosentit nousivat vuoden takaiseen verrattuna 20 %-yksikköä (Irak 10 % → 30 % ja Pakistan 30 % → 50 %). Argentiinan ja Kuuban saamisten arvostus säilyi edellisen vuoden tasolla. Vakautussopimusten arvostus tehdään maakohtaisesti OECD-arvostusmalliin ja Finnveran takaisinperintäarvioon perustuen.

Saamiset Korean kansantasavallalta (Pohjois-Korea) (nimellisarvo 25,8 milj. euroa), Zimbabwelta (nimellisarvo 21,0 milj. euroa) ja Libyalta (nimellisarvo 0,1 milj. euroa) ovat järjestämättömiä ja arvostettu tilinpäätöksessä nolnaan.

Finnvera on hoitanut valtiontakuurahaston vastuulla olevaa vanhaa kantaa Finnveran ja työ- ja elinkeinoministeriön välillä 19.1.2023 solmitun hallinnointisopimuksen perusteella. Hallinnointisopimuksessa on sovittu, että Finnvera hoitaa valtiontakuurahaston takaisinperintäsaamisten perintää, hallinnointia ja taloushallintopalveluita vuosina 2023–2027. Finnveralle maksetaan hallinnointisopimuksella sovittujen tehtävien hoitamisesta kiinteä 90 000 euron (+alv) vuosipalkkio, ellei kannan hoidosta aiheutuva työmäärä ja kustannukset olennaisesti poikkeaa sopimushetkellä ennakoitusta. Vuoden 2025 hallinnointipalkkiomääräksi on vahvistettu 90 000 euroa (+alv). Tarkemmat tilinpäätöstiedot rahastosta löytyy liitteenä olevasta tilinpäätöksestä.

Esitys

Esitetään, että valtioneuvosto vahvistaisi valtiontakuurahaston tilinpäätöksen ajalta 1.1.2025–31.12.2025.